

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК LVII Ч. 43. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 23-ГО ЛЮТОГО 1949.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

№ 43. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 23, 1949. VOL. LVII

ТРИ ЦЕНТИ в З.А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 — 4-0237. Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПЕРШІ ВІЙСЬКОВІ МАНЕВРИ ПРОТИ НАПАДУ АТОМОВОЇ БОМБИ

Вашингтон, 20 лютого. — Команда маринарки оприлюднила початок найбільших мирових маневрів в історії Америки. У них використасться перший удаваний напад атомової бомби, а важливою характеристикою буде участь автоматичних керуваннях стрілець. Маневри відбуватимуться на Карибському морі, а в них візьмуть участь 120 кораблів і 35,000 вояків армії, флоту, корпусу маринарки і канадської армії. Такі великі кораблі, як літаконосці Френклін Д. Рузвельт і воєнний корабель Мізурі вийдуть з пристаней негайно. Підводні лодки німецького винаходу, типу „сноркел“ почнуть напад на остров Вікес, коло Порто Ріко. Проти них підуть в рух прибережні батареї і протисубмаринні кораблі типу лосівубивників. Після того, як би субмаринам вдалася висадка на острові, прийде головна частина маневрів. На остров Вікес прийдуть американські і канадські експедиційні сили на „Д-Дей“, тобто 2 березня. Маневри потривають до 19 березня під командування адмірала В. Р. П. Блейді, головного команданта Атлантийської Флотії.

РОЛЯ ГЕН. АЙЗЕНГАУЕРА. Вашингтон. — Першим і найважливішим завданням генерала Девіта Д. Айзенгауера в його ролі як президента начальника збройних сил є підтримка оборони. Айзенгауер усеїх трьох ділянок оборони буде втримати збройні сили у готовності на підставі військового бюджету впродовж фінансового року 1951. Дискусія над військовим бюджетом на наступний рік почнеться ціли місяці швидше ніж це було до цього. Ген. Айзенгауер дасть приклад, як можна втримати воєнні сили в повній готовності без додаткових фінансових видатків.

АРМІЯ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ПОМИЛОК І СПРАВИ ШПИГЕРСЬКОЇ ОВІСКИ. Вашингтон. — Команда армії призналася, що зробила помилку, коли минулого тижня оприлюднила оповістку з „філософічними виводами“ в справі шпигунства комуністів у Японії й Китаю. Армія призналася, що не має доказів на те, що письменниця Агнес Смедлі належала до шпигунської шайки. Про цю помилку сповістив репортерів на конференції полк. Джордж С. Ейслер, заступник голови Відділу Прилюдних Інформацій Армії.

ЖИТТЄВІ КОШТИ МЕНШАЮТЬ В РІЗНИХ ОКОЛИЦАХ. Ціни на харчі, одяг і мешкання повільно, однак постійно зменшують, як це виказують звіти деяких газет, які запитували своїх кореспондентів по різних містах. Головний економічний радник президента в економічних справах, Едвін Г. Нурс, назвав теперішній напрям зростання цін „див-інфляцією“ — тобто поворотом від інфляції до нормального стану. Бюро Робітничої Статистики, яке знаходиться при департаменті праці, має в плані переробити індекс прожиттєвих витрат, щоб можна було точніше оцінювати населення з змінами цін на продукти. Такий індекс є підставою до складання робітничих контрактів.

ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС ВІДКИДАЄ ЧЕТВЕРТУ РУНДУ ПІДВИШКИ ПЛАТНІ.

Дженерал Моторс Компанії, найбільше підприємство електричних приладів в Америці, відкинуло домагання за четверту рунду підвищення робітничих платень, поставленого йому в Нью Йорку юнією Юнайтед Електрикал Радіо енд Машін Воркерс. Компанія спротивилася теж домаганням юні, щоб узяти до уваги коротший тиждень праці і підвищення пенсії для робітників. Компанія каже, що такі зміни підтримують інфляцію й тому не є на часі. Дженерал Електрик zatrudнює 200,000 робітників.

ФІЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ ПЕРЕВІЗОВИЙ СТРАЙК ПОКІНЧЕНО.

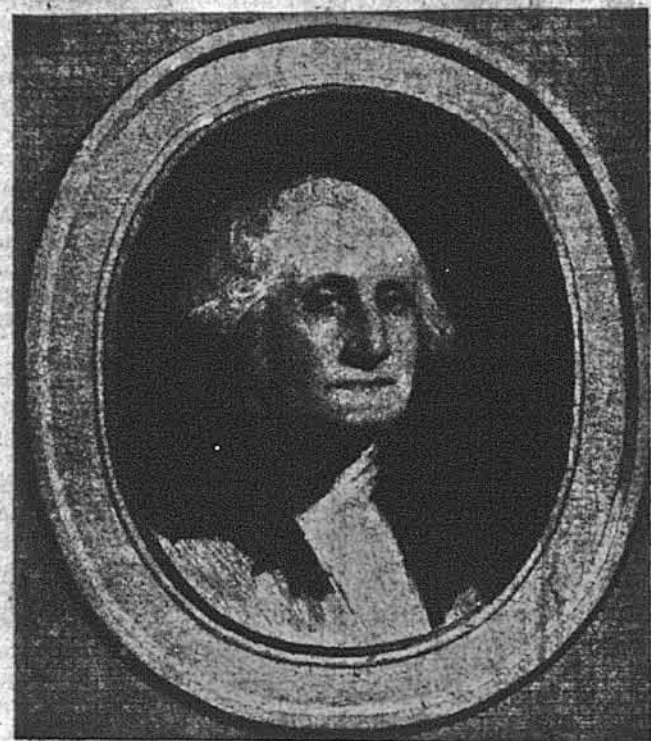
Філадельфія. — Страйк на міських засобах вуличного руху, тобто на підземних залізницях і приземних трамваях, покінчено в неділю 20 лютого в год. 11 перед північчю. Робітники дістали 8 центів підвищення на годину, хоч початково домагалися 30 центів, а підприємство, яке оперує електричними міськими залізницями й автобусами, оферувало 2 центи. В страйку взяло участь 11,000 робітників і службовиків, а 3-200,000 людей не могли дістатися до праці нормальним способом, впродовж 10 днів. Страйк в бізнесі вносить \$70,000,000.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ ДИПЛО ДО 3,000,000 ОСІБ.

Вашингтон. — Від половини грудня до половини січня слідні більше ніж нормальне сезонне безробіття, однак нема причини до побоювання, напевне це вказувало на якусь небезпеку. Такий погляд висловив Еван Клейг, комісар в Бюрі Робітничої Статистики. Він заявив, що під теперішню пору є 3,000,000 безробітних, а звичайно в такому часі бувало півтора мільйона. Небезпека може прийти тоді, коли б безробіття зросло до 4-5 мільйонів осіб на довгий час.

ЗА СОЛІДАРНОСТІ ХРИСТИЯН.

Нью Йорк. — Розуміння „одного світу“ треба в першу чергу приновити до Християнської Церкви і до державних урядів, сказав у проповіді Чарлс К. Гілберт, протестантський англіканський єпископ. Коли християни об'єднуються, то це не значить, щоб вони були менше лояльні до своїх парafilіальних церков або до свого способу почитання Бога. — У катол. катедрі св. Петрика вилосен проповідь єпископа Пір Теас, з славної відпустової місцевості Люрд, у Франції. Він сказав, що Пречиста Діва може спричинити чудо — а це втримати мир у світі. Сп. Теас є головою організації Пакс Крісті—Мир Християн. Він дораджує перевести мирову кампанію серед християн і відбудувати паломництва до чудотворного місця Люрд.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН—„БАТЬКО СВОЇЇ КРАЇНИ“

Сен. Тефт підтримує Атлантийський Пакт на умовах з Ріо

Вашингтон, 20 лютого. — Сенатор Роберт А. Тефт, один з провідників Республіканської партії заявив, що він схилиється приновити засади пакту про Панамериканську оборону до півногованого пакту Західних держав для оборони проти комуністичних держав. Ця заява оживила діяльність оптимістів для викінчення Північно-Атлантийського Оборонного Пакту. Сен. Тефт часто стоїть в опозиції до північно-атлантийського пакту, тому його пригада на засади Панамериканського пакту з Ріо де Жанейро виявила, що можна буде прискіпити переговори адміністрації з Західними державами.

СЕКРЕТАР АЧЕСОН ПЕРЕГОВОРЮВАВ З АМБАСАДОРАМИ НАД АТЛАНТИЙСЬКИМ ПАКТОМ

Вашингтон. — Несподівана конференція секретаря стейту Діна Ачесона з амбасадорами держав, які складуть Північно-Атлантийський Оборонний Пакт, відбула в суботу 19 лютого, дала надію членам сенатської комісії закордонних справ, що можна буде незбаром викінчити довгий на черк пакту і предявити його до одобрення сенату. Урядові департаменту стейту після конференції з амбасадорами відбули наради з членами сенатської комісії, щоб знайти відповідну формулу для наглої допомоги Америки на випадок нападу на членів Атлантийського Пакту.

ШОСТАКОВИЧ ПРИЗДИТЬ З СОВЕТІВ ДО АМЕРИКИ

Нью Йорк. — Дмитро Шостакович, советський композитор, якого „буржуазійні ухили“ стали притокою до напастей на нього з боку Центрального Комітету Комуністичної партії в Москві перед роком, відвідає перший раз Злучені Держави. Це оприлюднив д-р Гарлов Шапі, президент Краєвої Ради Артистів, Науковців і Професіоналістів. Вони планують конференцію своєї організації в дні 25, 26 і 27 травня в справі світового миру в готелі Валдорф Асторія. Разом з Шостаковичем має приїхати ще чотирьох інших науковців з Советів. Шостакович був

ЗАПОВІДЖЕНО ДАЛЬШІ ТРАНСПОРТИ НОВИХ ІМІГРАНТІВ

Нью Йорк, 21 лютого. — На середу, 23 лютого, заповіджений приїзд до місцевого порту, до причалу при 22-гій вулиці, пароплава Марін Марлін, що вийшов з Гамбургу 9-го лютого. На п'ятницю, 25-го лютого, заповіджений приїзд до того самого причалу пароплава Марін Тайгер, що вийшов з Гамбургу 16-го лютого та на якому — згідно з повідомленням з канцелярії ЗУАДКомітету з Філадельфії — їде 60 українців старанням цього ж Комітету. Поіменний список цих нових українських імігрантів поданий в цьому числі на стор. 4-й.

ОСТОРОГА ПЕРЕД НЕОБОВІСНІСТЮ.

Філадельфія, 21 лютого. — Екзекутива З.У.А.Д.Комітету стверджує в поодиноких випадках деяку несовісність в погляджуванні іміграційних формальностей поодинокими кандидатами на емігрантів до Америки в Європі. Був випадок, що на завіренні американського фермера з Мерленду приїхала сім'я, що має рідних в Шинго і тепер хоче туди переїхати. ЗУАДКомітет розуміє, що після довгої роботи поперевіряти на скитальні кожний хотів би якнайвище дістати до Америки, але несовісність під ним оглядом можна пошкодити собі й іншим. На завіренні американського фермера могла приїхати інша українська сім'я, що не має рідних в Америці. В додатку, стейтсмен Мерленду заявляють, що в подібних випадках вони будуть домагатися депортації такого імігранта до Європи і хай він тоді з Європи їде собі до своїх рідних.

Українське підпілля допомагає при втечі зі Советів

Франкфурт, Німеччина, 21 лютого. (ННТ) — В місцевих поінформованих колах заявляють, що одна українська і одна російська підпольні організації допомагають успішно при втечі людей зі самого Советського Союзу та з окупованих ним країн в Західну Європу. При їх допомозі около 300 советських громадян кожного місяця переходить на Захід. Кожний третій з цих втікачів займав якусь важливу становище в Советі. Між іншими, досі було між ними втікачами 26 генералів советської армії і їх інформації мають велике значення для західних союзників. Стверджується, що старшини американської і британської військової розвідки підтримують цю акцію, хоча вони не мають нічого спільного зі самими підпольними організаціями. З огляду на можливі репресії проти їх рідних, ці втікачі не виявляють своїх імен та свого місця побуту. Деякі з них взагалі непомітно „зникають“ в таборах скитальників. Їхні інформації мають теж велике значення для західної проти-розвідки, бо вони часто виявляють большевиських агентів, які теж в характері „втікачів“ переходять в західні зони. Деяких з цих агентів втікачі самі ліквідують головню в таборах скитальників.

РЕВУЦЬКИЙ ДІСТАВ „ОРДЕН ЛЕНІНА“

Лондон, 21 лютого. (ЮП) — Советська радіовислання повідомила, що Президія Верховної Ради СССР нагородила „орденом Леніна“ композитора Іллію Ревуцького за його „видатні заслуги для розвитку советської музичної культури в Україні“.

БОЛЬШЕВИКИ ВИПРОСТОВУЮТЬ ЛІНІЮ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Москва, 21 лютого. (ЮП) — Советський уряд наказав приготувати нове видання советської енциклопедії та поправити „грубі теоретичні і політичні помилки“ в попередньому виданні.

ЕДВАРД КОЗАК ІДЕ ДО АМЕРИКИ

З приватного листа довідуємося, що до перехідного табору в Бремені в дорозі до Злучених Держав вийшов вже відомий український карикатурист Едвард Козак (ЕКО). Він їде до Дітройту, де має приобізнати працю карикатуриста в місцевому „Таймс“-і.

ПАПА ПРО БЕЗКОМПРОМІСОВІСТЬ МІЖ ЦЕРКВОЮ І КОМУНІЗМОМ

ЗГАДУЄ ЗОКРЕМА ПРО ЗНИЩАННЯ НАД ГРЕКО-КАТОЛИЧЬКИМИ ЄПІСКОПАМИ.

Рим, 21 лютого. — Папа Пії XII, вилосен вчора проповідь до величезної маси народу на площі св. Петра в Римі, стверджуючи неможливість будь-якого порозуміння або компромісу між Церквою і безбожницьким большевизмом. Вважається, що вчорашній виступ Папи на цю тему був найгостріший за всі часи і він не залишив жадного сумніву, що Церква прийматиме кинений їй в засуді кардинала Міндсенті виклик на війну та буде вести її всіма способами і засобами, які стоять їй до розпорядження. Говорячи про „домагання тоталітарної й анти-релігійної держави як ціну за толеранцію та проблематичне визнання церкви“, Папа запитав: „чи можете собі уявити наступника св. Петра, що покорилося б таким домаганням?“ Він в далішому поставив питання, чи він може мовчати, тоді як большевизм веде такий тотальний наступ на церкву, як проти церкви та духовенства застосовується „найбрутальніше насилля, як внарештовано всіх греко-католицьких єпископів, тому що вони відмовилися стати апостатами своєї віри, як арештується та вивозиться духовенство і мирні, тому що вони відмовляються від зривлення їх від їхньої справжньої матері-церкви“. Папа промовляв до около 200-тисячної маси народу, що появу голови Католицької Церкви та його слова вітала ентузіастичними окликами.

БОЛГАРИ ПРОГОЛОСИЛИ „ЗІЗНАННЯ ШПИГУНА“

Софія, 21 лютого. — Комуністичний уряд Болгарії опублікував „зізнання“ євангелічного проповідника Василя Цяпкова, заарештованого з 14 іншими проповідниками під закидом шпигунства в користь Америки і Британії та проти законних грошевих трансакцій на чорному ринку і подібних злочинів, як їх видивгнули були теж мадярські большевики проти кардинала Міндсенті. Провідник Цяпков, що є головним обвинуваченим в групі, мав „признатися“ до всіх закиданих йому злочинів і подати подробиці, включно з назвами американців і британців, з якими він „мав до діла“.

ІЗРАЇЛЬСЬКА І ЄГИПЕТСЬКА ДЕЛЕГАЦІЇ ПРИЙНЯЛИ КОМПРОМІС.

Родон, 21 лютого. — Ізраїльська і єгипетська мирові делегації прийняли тут вчора компромісові пропозиції посередника ОД, д-ра Ральфа Бонче, в справі ізраїльсько-єгипетського замирення. Пропозиція вже сьогодні має бути передана під розгляд урядом обох країн. Агентство Асоційованого Прес повідомило з Тель-Авіву, що уряд Ізраїля вже погодився на цю пропозицію.

ПРОВІДНИК ГРЕЦЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ ПОВІСНІВСЯ В ТЮРМІ.

Атени, 21 лютого. — В місцевій тюрмі повісився вчора один з провідників членів один з провідних членів 53-літній Дімітріос Папарігас. Він був заарештований у зв'язі з вбивством грецького міністра справедливості в квітні минулого року.

ЦАЛЬДАРИС ПРИЇХАВ ДО ЛОНДОНУ НА КОНФЕРЕНЦІЮ З БЕВІНОМ.

Лондон, 21 лютого. — До столиці Британії приїхав вчора грецький міністер закордонних справ, Константин Цальдаріс, і тут він відбуде наради зі секретарем Бевіном та його дорадниками. Загально вважається, що темою наради буде головна проблема Середземно-морського оборонного союзу, про який минулого тижня говорив з Бевіном вже турецький міністер закордонних справ та який мав би бути допущенням проєктованого Атлантийського пакту. З поінформованих джерел заявляють, що Британія принципово ставиться прихильно до цих пропозицій, але не вважає, що Британія принципово ставиться пропозицій, але не вважає, що на це настає уже догданий час.

ФРАНЦІЯ ПОКОРУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ І СОВЕТІВ НА НІМЕЦЬКІЙ.

Париж, 21 лютого. — В урядових французьких колах стверджують необхідність конференції міністрів закордонних справ трьох західних великих держав, що остаточно вирішили б всі спільні політичні та господарські проблеми в окупованих ними західних зонах Німеччини. Стверджується наявність деяких розбіжностей, що їх не можуть вирішити ані військові губернатори, ані заступники міністрів закордонних справ.

АЛБАНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВИМОРЮЮТЬ ГОЛОДОМ НАРІД.

Белград, Югославія, 21 лютого. — Югославська преса подала достовірні інформації про жахливу нужду і голод в Албанії, які там повстали в наслідок зривання господарських стосунків між Албанією та Югославією після конфлікту цієї останньої з Комінформом. Албанські комуністичні керівники перші зірвали торговельні стосунки з Югославією, хоча це воли власне є майже цілком згані на доставу харчів. У висліді, населення Албанії засуджене на голодні харчі приїжді, що обмежуються майже виключно до квасолі.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ НОВА КРІЗА КИТАЙСЬКОГО УРЯДУ.

Кантон, Китай, 21 лютого. (ЮП). — Діючий президент Китаю, Лі Цун-сен, приїждів вчора до Кантону з метою розправитися з прем'єром Сун Фо та іншими націоналістичними членами уряду, які відмовляються від „замірення“ з комуністами, що було б рівнозначне з капітуляцією. В поінформованих колах вважають, що відвідний Лі в Кантоні означатимуть ультимат прем'єрові вернутися назад до Нанкінгу і переговорювати замирення з комуністами або зреґнувати з прем'єрства.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second-Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
PEREPLUVATA: SUBSCRIPTION RATES:
Ha рік \$7.00 One year \$7.00
Ha пів року \$3.75 Six months \$3.75
Ha три місяці \$2.00 Three months \$2.00
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає
Адреса: "SVOBODA" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН

Джордж Вашингтон прийшов на світ дня 22. лютого 1732 року на панському хуторі в Бріджес Крік в Вірджинії. Цей день його уродження святкує американський нарід кожного року з любов'ю і вдячністю.

День 22. лютого є державним святом. Він пригадує кожного року нам і світові цього великого американця, про якого сказано при його смерті, що він був „першим у війні, першим у мирі й першим у серцях своїх земляків“. Ці слова висловив Генрі Лі з приводу смерті Джорджа Вашингтона (1809), а Джон Маршал вложив їх у резолюцію і предположив їй палати репрезентантів. Хоч від цього часу минуло багато років, але зміст тих слів не змінився, не відпало від цієї фрази ні одне слово. Навпаки, ці слова набирають з кожним роком шораз більшої ваги і сили, бо з кожним роком не тільки в Злучених Державах, але в цілому світі розуміють шораз сильніше й глибше, що означає для цілого світу та епоха, в якій жив Джордж Вашингтон, великий американський самостійник, прийнятий до самої глибини серця високими ідеалами свободи. Відчуває це й розуміє краще інших в першу чергу та Англія, з якої вийшов рід Вашингтона та в якій вчився ще його батько. Самостійність, яку виборола собі Америка під військовим проводом Джорджа Вашингтона в довгій боротьбі за незалежність, збудила в американцях великий підйом духа і розвинула в шорому часі їхні духовні та матеріальні сили до небувалих висот. Дійшло вікниці ще й до цього, що їй прийшлося двічі рятувати від заглади цю Англію, з якою колись воювала. Не тільки те, нині вона рятуює свободу цілого світу й є одиноким силою, що ще може змірятися з варварським, советським тоталітаризмом та його перемоги.

Коли французи пробували загартати сьогоднішній стейт Огайо, молодий Вашингтон, найбагатший тодішній земельний посідач, наділений британською владою рангою підполковника, пішов воювати проти тих, що загартували покликнували на „Боже поміч“ та „Вожі права“. Тоді Вашингтон нераз заглядав смерті в очі. Але був він не тільки добрим воєвником, який захищав свою країну на полі бою. В Контиентальній Конгресі, як казав Петрик Генрі, він був між усіма „найрозсудливішим“. Був він теж і „найрадикальнішим“, теж і в цьому розумінні, щоб не уступити „Божим правам“ англійського короля й рішиться на збройний опір, стаючи в обороні свободи і самостійності. Обіймаючи найвищу військову команду, Вашингтон узяв — що дуже характеристично для його особи — „кожного джентельмена“, що голосував за ним, „за свідка“ своєї заяви, що він сам не вважає себе спосібним обняти це становище...

Уся історія боротьби за незалежність виявляє наглядно, як мудро поступили ті „свідки“, що вибрали на це становище Вашингтона, людину розсудну, холоднокровну, обдарену надзвичайною терпеливістю, витривалістю та тактовно, позбавлену цілковито усяких особистих амбіцій. Тільки така людина могла витримати довгу війну, маючи армію, яка ніколи не мала більше як 25,000 воїків, що постійно міналися, бо ж треба було комуся землю обробляти... Скільки поразок прийшлося витримати, скільки разів був Вашингтон зо своєю армією уже близько повної катастрофи! Але завдяки його особистій відвазі воїки вертали назад до нього, а його характер, позбавлений усякої партійної ненависті, піднімав раз-у-раз упавшу на дусі американський нарід, який розкладався ввесь час особисті, партійні й гурткові вороги Вашингтона, різні демагоги та чужі агенти. Ціль була вікниці осягнена, самостійність здобута. Страшенну перетвору відчув Вашингтон аж при кімці життя. Лежачи на смертній постелі благав присутніх: „Дозвольте мені відійти в спокою. Я вже не можу довше жити“.

Усе це добре пам'ятає вдячний американський нарід і тому так дорожить іменем Вашингтона.

Дмитро Галич

Українська народна твердиня на американському континенті

В 55-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Дня 22-го лютого цього року минуло точно 55 р. з того часу, як в місті Шамокін, в стейті Пенсильвенія, горстка українських імігрантів-піонірів поклала основи під організацію, який згодом судилося стати базою цілого українського життя на північно-американському континенті, його символом і головним промотором та гордістю всіх українців не тільки в Злучених Державах і в Канаді, але й по цілому світі. Цього пам'ятного дня 22-го лютого 1894-го року в тому місті Шамокін, створено Український Народний Союз.

Навряд, чи є в світі людина, яка інтересувалася б цілістю українського народного життя та яка не знала б про існування Українського Народного Союзу. Навряд, чи є сьогодні в світі такий українець, що якнебудь, безпосередньо чи посередньо, не зустрічався б з широким заломогом, культурною та громадською діяльністю цієї організації. А вже цілком певно такого немає в Злучених Державах і в Канаді. „Українсько-американський союз“ називають Український Народний Союз українці в Європі. „Батько-Союз“ — кажуть коротко українці в Злучених Державах і в Канаді. Скільки глибокої правди, великого змісту та правдивої пошани і гордості криється в цих назвах. Це зрозуміє кожний, хто тільки познайомиться з історією Українського Народного Союзу, його розвитком і цілями, працею і досягненнями.

Дня 22-го лютого минуло точно п'ять років від часу, як Український Народний Союз вступив у друге півстоліття свого існування. Перше півстоліття описане в двох великих Союзних книгах — в Пропагандній Книзі, виданій з нагоди 40-ліття У. Н. Союзу в 1934 році, і в Ювілейному Альманасі, що був виданий з приводу Золотого Ювілею У. Н. Союзу в 1944 році. У цих книгах знайдемо історію У. Н. Союзу. Це історія звичайних людей, цієї сірої селянської маси, що то стала тут в Америці робітничою класою, яка, спільно й разом з малою горсткою інтелігентів, будувала своїм трудом наше організаційне життя. У цих книгах знайдемо історію життя, яке для перших імігрантів, що приїжджали тут на американську землю 50 або більше років тому, було надзвичайно важке та нуждене. Во тисячі українського на-

роду гинули при найтяжчих і найнебезпечніших роботах в шахтах, фабриках, будовах підземних залізниць і тунелів, а при цьому нашого імігранта ще зневажали, насміхалися з нього і його звичаїв, а навіть з його віри.

Так було в дев'ятдесятих роках минулого століття, в початках будови Українського Народного Союзу. Наш імігрант не мав тоді ніде доступу. 50 років пізніше, в березні 1944 року, членство того самого Союзу обходило свій Золотий Ювілей вже в славній Карнегі Гол, найбільшій концертній залі Нью Йорку, таким величавим концертом, що він, як це писала тоді „Свобода“, „останеться на завжди імпозантною маніфестацією культури і культури американських українців“.

Золотий Ювілей Союзу записано в Союзівій історії не тільки величавим концертом-святом в Нью Йорку та по більшій і меншій містак Америки й Канаді, але теж значними й зовсім новими культурними досягненнями У. Н. Союзу, які причинилися чимало до поширення правди про Україну і український нарід серед англосасського світу. Бо саме на річному засіданні головного уряду У. Н. Союзу в 1943 році рішено, щоб з нагоди 50-ліття видати ряд українських монографій, які всебічно представляли б культуру, економіку й національні здобутки українського народу та його змагання до здобуття своєї власної, вільної, демократичної й незалежної держави.

Рік 1944 був зворотним роком цієї нової фази культурної праці. З нагоди цього ювілейного року з'явилися коштом і старанням Союзу дві надзвичайно цінні книжки в англійській мові: Ukrainian Literature, написана професором коломбійського університету в Нью Йорку, Кларенсом А. Маннінгом, найкращим знавцем літератури слов'янських народів, та Ukraine a Submerged Nation, написана Вільямом Г. Чемберліном, славним письменником, журналістом та великим знавцем Східної Європи. Починаючи від 1944 року, крім згаданих двох книжок, з'явилися старанням Союзу в першому п'ятиріччї нового півстоліття ще такі книжки в англійській мові: Taras Shevchenko, The Poet of Ukraine та The Story of Ukraine, обі написані проф. Кларенсом А. Маннінгом, та книжка про Івана Франка, написана, тепер уже покійним д-ром Персівалем Конді, що родився в Англії, а описав пе-

ребував в Канаді та Америці. Коли до згаданих тут книжок додати ще дві книжки в англійській мові, видані старанням Союзу в роках 1940-1943, а саме: Історію України Грушевського та Ю. Вернадського, Богдан, Гетьмана України, то матимемо повний образ культурної праці У. Н. Союзу в останніх роках.

Згадані книжки зробили велику прислугу українській справі, бо причинилися дуже багато до поширення правди про Україну, про український нарід, його культуру, історію, традиції, його змагання до волі. Вони стали першими й властивим джерелом, з якого англосасський світ може черпати знання про дійсну історію українського народу.

Про зацікавленість цими книжками свідчать численні рецензії, які з'явилися в багатьох американських часописах та журналах. Зокрема книжка „Ди Сторі оф Юкрейн“ знайшла широкій відгук в цілому світі.

Факт, що в цих 5-ох роках нового півстоліття свого існування Український Народний Союз внаслідкував зі свого народного фонду понад 40,000 доларів на різноманітні народні українські цілі, доводить сам за себе та не вимагає окремих коментарів. При цьому треба тільки додати, що ці гроші внаслідкувано з головної каси У. Н. Союзу, бо те, що на українські народні цілі зложили окремо поодинокі відділи і члени У. Н. Союзу — йде у великі сотні тисяч доларів. Нещодавно ми мали авторитетне твердження, що понад 80 відсотків всіх жертв, які американські українці складають на загальні цілі, походять від членів Українського Народного Союзу.

У згаданих тут уже двох Союзівих книгах, а це, в Пропагандній Книзі і в Альманасі знайдемо багато матеріалу для докладного й обширного наслідання довід 50-літньої історії різних періодів розвитку Союзу, його вплив на розвій всього нашого організаційного життя тут на американському континенті, його поміч в будові того життя, його допомога повеноленому українському народові, його різні кризи, через які він мусів переходити за цих 50 років, його сумні та радісні хвилини. Тому було б зайво повторювати навіть і коротко ці факти, які так обширно описані в згаданих книгах.

У. Н. Союз вступив в нове півстоліття як вповні модерна організація. Минули часи примітивного способу ведення об'єднаного підприємства, часи непевності, вагання, часи різних реформ, реорганізацій, змін. Починаючи ще від 1933 року, коли то Союз пережив останню реформу, відкидаючи зовсім всякі рештки пере-

(Докінчення на стор. 3-тій)

Вол. Шелест.

СОВЕТСЬКІ АРЕШТИ

Советський Союз це мабуть єдина в світі країна, де не було праці для адвокатів, не діяв суд на те, що судовий процес було дуже багато. Це пояснюється тим, що ні один адвокат (справжній) не осмілювався обороняти заарештованого органами НКВД.

Кожний з багатомільйонних підданців СРСР живе в постійному страху перед всевладним НКВД. Мільйони цих сиріх рабів сталінської деспотії бояться виходити в ширшу розмову один з одним, бояться висловлювати свою думку, та крім того, вони бояться й мовчки думати, якщо їх думка трохи відмінна від передовиці „Правди“. Це в однаковій мірі відноситься до всіх без виключення.

Перед страхом: — „що принесе сьогоднішня, або завтрашня ніч“, трясуться всі. Починаючи від рядового колгоспника до наркома.

Та навіть більше! Сам Сталін боїться, правда не НКВД, а зради своїх ближніх. Він мав кілька спадень і ніхто, навіть з найближчих співпрацівників, не знає, де він буде спати наступну ніч. Під кітлем маршальської уніформи він завжди носить папирну колючку, бо йому завжди марється, що за ним снуються таємничі тінні Брута.

Не буде перебільшенням сказати, що склади атомових бомб в Америці не охороняються з такою пильністю, як Кремль — резиденція „найбільшого“, „наймудрішого“, з сонцем зрівняного, в піснях оспіваного „Батька народів“.

Країну обгортає павутиння постійного страху. Бояться всі. Від сажотруса до маршала. Бояться наркоми і члени Політбюро, бо не знають, на кого завтра Сталін покаже пальцем наркомів внутрішніх справ, або в чийо шклянку на бенкеті вправна рука кельнера-ката вкине дозу чогось, від чого в котрогось з вождів, що попали в „немилість“, буде порок серця і смерть „щільно короткої, але важкої недуги“.

Кожний боїться, чи не підіде до квартири „тихих“ ходом „Чорний ворон“ (машина, якою возять заарештованих); чи не постукають в двері і ввійшовши не скажуть „собирайтесь швидко і слідуйте“.

В тюрмах заарештовані, боячись тортур, підписували неймовірні зізнання, „признавалися“, вірніше кажучи, вимушували різні фантастичні злочини — „краще підписати протокол, в якому обвинувачується в диверсії, шпіднажі чи фашизмі, чи це в чомусь іншому, лише б тільки зберегти, на деякий час, зуби, ребра і печінки“ — так радили в більшості

давніші в'язні новачкам, що ще не були обізнані з „штучкою“ советських слідчих органів і правосуддя. Так, наприклад, агроном з Житомирської області Д. Т. „признався“, що він на завдання шимецького генерального штабу зрівнав місця через річку Тетерев. Д. Т. отримав статтю кримінального кодексу СРСР 54/6 і його відправлено в „далекі табори“ (на Сибір) з терміном ув'язнення на 10 років. Після того, як нарком внутрішніх справ Єжов був об'явлений ворогом народу і сам спробував своїм же „колючим Єжовим рукавицям“, в „далекі табори“ ув'язнених вихала державна „комісія для перегляду справ ув'язнених“.

Агроном Д. Т. сказав комісії: „Мене брали на тортури і я мусів признатися до того, чого не робив. Той міст, за зрив якого я признався і до сьогодні стоїть цілим, не пошкодженим і пропустив через себе мільйонів тоннаж“.

Другий в'язень, старший конох одного з колгоспів на Кубані, признався, що він на завдання турецької розвідки в 1936 році в своєму колгоспі отруїв половину коней. Як потім виявилось, що в тому колгоспі у 1938 році коні були всі. Жадного отруєного коня не було.

Були й такі випадки, що заарештовані військові давали зізнання, що вони стоять на службі розвідки. Так наприклад: один полковник авіації „признався“, що він працює на користь розвідки однієї країни і при цьому подав вдуману назву, додавши, що та країна дуже мала і знаходиться в південній Америці. На це слідчий відповів:

„Знаю й без тебе географію“. В прикордонних районах понад Збручем заарештовували простих селянок за те, що вони після прагання розвідували на дворі різноманітні предмети і шмаття для сушіння. Їм закидали, що вони умовними колючками передають через Збруч відомості полякам.

Подібних фактів є дуже багато і всі вони подібні до себе. Для цивілізованої людини, яка не знає тонкостей життя в Совдепії вони показуються смішними і дикими.

В СРСР про тюрми ходять багато влучних анекдотів, пісень, приказок і поговірок.

Хочаб такі: „Хто не спить в тюрмі, той ще не чоловік“, або „Хто не був, той ще буде. Хто вже був, той не забуде“.

Ось так в Советському Союзі обізналися „свобода і щастливий, замовний життя“.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УЛАС САМЧУК
СОНЦЕ З ЗАХОДУ
РОМАН.
31)
— Не мож, Тодоре! Сесь пан ачий йдуть на Волове... — каже учитель.
— О! На Волове! — Дядько почав хвилюватися. — Паче! Сяк, прошу їх, не йде. Кеть в ід нам прийшли, так просиме вас, абисьте нам дасть порозправляти. Тать має свою вукрайську владу! Ге! Тосьте самі сноті сяк красно говорили так, прошу, што маеме чинити? А чи й дали з чехами буті, а чий час, гей тот казав, із ними розонанчити по-нашому... Мав сокиру — піду з сокиров! Аїно! Піду! Кеть тот шандар, што і днес сидит у нас, казав мені: Тодоре! Дай позор! То ти з тов У-країнов дай покій. Бо попа-

зав Тодор.
В розмову втручався учитель. — Тодоре! Тот пан муть ще нині буті у Волово. Там їх вже ждуть... Там люди вже готові... Що б ви сказали, коли б ви когось чекали і не прийшов...
Тодор здивовано подивився на учителя: — Пане вчителю! Нич ем не сказав підлого!

— Підлого ні... Мож знаєте, хто має коні, шоб того пана відвезла до Волового...
Мовчанка. Дядько думає. — Но! — кинув він невдоволено. — Най буде! Маю шапину... Одвезу вас, пане! Ож, вуд нас тачеате...
— Се, Тодоре, добре! — каже учитель. Тодор насунув свою кривату вонину шапку. — Лиш прошу вас, майфайно, хвилечку зачекати... Я туй приду зо шапинов... — і Тодор вийшов. Ціла його делегація — троє дядьків — також вийшла.

Розмова тягнеться, втива-

ються нові люди. Що буде „з тов Українов“? Колоначський дядько „гей тот казав“ у по-тертому шкіряному одязі, що ще недавно мав якусь торгівлю, але „скрахував“, впевняє, що ще старі люди за Мадяр-чини казали, що сама Прещиста Діва з Чернечої гори в Мукачеві світлом великим засіяла. А то було „шторна-цятого году“, коли війна почалася. А люди казали: буде війна велика. Діва Марія пла-ти змінила. Чорна пора на нашій землі минулася, мадьяра „втирають гет“. А коли де-в'ятнадцятого году до Хусту йшли люди з поваженнями, так вишкі в один голос крикнули: хочеме ід Україні! А коли чехи прийшли і Україну „вигнали“, то одній бабі нашої сон приснився: — Каже: людоньки чесні. На нашої чорній церкві хрест звалився. Люди наші хрест здіймають, а чехи стріляють та стріляють, а одна куля у вітвар по-пала і зчинила там огонь...

Церква наша, люди чесні, зго-ріла, а хрест і прапор зіста-вилися...

Довго говорять і по-різно-му, а все те саме. Увійшов Тодор з батоном. Він все ще гнівається, а батога тримає цупко. — Прийшов'ем, — буркнув слово.

Вийшли на двір. Учителі, дядьки. Кальчук прощається. Сонце зійшло над горами, і докврути повно саява. Розтає ожеледниця. Напроти в дере-віній, оббитій мальованими дошками школі, співають че-ські прикордонники. Біла во-ріт стоїть довгий, драбинчаст-ний віз, намощений посеред-нім сіном і застелений двома новими килимами. Теплий, во-лохатий покривець укривати ногі... До воза причеплена висока гніда коняка... Тодор гордо дивиться на своє госпо-дарство... — Не знаю, а чи панові буде вгод...
— О! Це дуже добре, — ка-же Кальчук... — Ліпше не мо-же бути...

— Но... Прощайте... Ми люди прості...

— Уважайте, Тодоре, на за-крутах, — радить один дядь-ко...

— Се ж мое діло... Вію! Шапина потягнула, і віз покотився. Тодор не сідає, а йде побіч... Помітно, що він невдоволений... — А що з ва-ми, Тодоре? — питає Каль-чук.

— Ет... Що то дурна голо-ва... Намостив сесе, й ви гей-те в ношах... — тикнув він батоном на сіно... — Зайду до швагра, тот має сідаю...

— Але, Тодоре... І так доб-ре...

Тодор не слухає. Під'їжджає до одного двору і тире! — Я дораз! кинув він слово і пі-шов. По часі вернувся з сі-далом. Добра, шкряпа по-душка... — Се, пане, буде, гей тот казав, фесті!... Анука ма-ленького потрудіться... Я дораз... Вмощував сідало між дра-бини, обдивився кругом воза... — Но! Як ся видить, ніби доб-

ре... Лиш отулю вам ноги... — Отулюв Кальчукові ноги і — вію!

Пішов наперед разом з ко-няком. Рукою тримався за кі-нець дишла. Вєсь час насуп-лений. Сонце підноситься, і лід щезає... Коняка старанно чіпляється по ховзких міс-цях... Інколи виливить назверх білий зчовгалий камінь, і ко-леса воза підстрибують. По-біч стрімкий яр, і на дні його женється потік. Вола кришталю чиста. Кам'яні по-роги обізнані з одовижи фрєнзляни, і сонце з проти-лежної гори скісно обмачує всі ці оздоби своїм золотим вусом. (Дальше буде).

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВИДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖАЄ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАКОМИХ.

КОМУНІКАТ

ДЕЛЕГАТА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

Минуло п'ять місяців, відколи я прибув до Америки, як делегат Української Національної Ради.

За цей час українське громадянство бачило і чуло мене хіба лише на національних святах та імпрезах. Частіше мої виступи перед ним не видавалися комедіями, бо його репрезентативні політичні установи, як Український Конгресовий Комітет в ЗДА і Комітет Українців Канади так і Пан-амер. Укр. Конференція занадто позитивно ставилися до УНРади, а загал виявив його ще й своїм прихильним ставленням до її представника. Тому я міг присвятити більше часу і праці для чужинного світу, працюючи в постійному контакті зі згаданими центральними організаціями та провідними одиницями українського громадянства.

В Америці зіткнувся я з речниками політичних центрів різних народів Центральної і Східної Європи. З тими народами в'яже нас багато спільних інтересів, а також спільна небезпека з боку воюючого комунізму, який загрожує зрештою цілому світові. Теж і з іншими народами маємо не мало спільних завдань. Ці питання і були предметом моїх розмов зі згаданими речниками.

На підставі мого досвіду мушу ствердити, що надзвичайно швидко обставиною є факт повстання Української Національної Ради. Українці одні з перших посеред народів з-за "залізної застави" створили національно-державний центр для репрезентації і оборони інтересів своєї країни. Тим вони дещо затримали тавро недержавності, яке лежить на нашому народі. Приявність УНРади на міжнародній арені, її ясно означені позиції Самостійності і Соборності дають заповунок, що цим разом доля нашої Батьківщини не рідиться без нас, що порозуміння між нашими сусідами не станеться на наш кошт. Визвольна акція в краю і політична акція УНРади поза межами його, узгоджені між собою, стоять на сторожі національно-державної справи України. В тім напрямі працював я серед чужинців, маючи на оці цілість української справи.

Силою фактів Америка нині бере і далі братиме чинну участь в справах Європи. Вона не мало заважить на долі європейських народів а тим самим і України. Та і щоб впливи Америки вийшли на користь української справи треба, щоб за нею обстоїла американська громадська опінія. Тому я звертався безпосередньо і через радіо, до загалу і до окремих організацій, та старався належно представити їм справу України, здобути їх розуміння і прихильність для неї. І тут пророблено практичну роботу, яка, долучившись до заходів організованого американського українства, повинна дати свої наслідки.

Довелося мені стикатися також з урядовими чинниками різних держав. Справа України, яка належить до Організації Об'єднаних Націй, вже давно перестала бути внутріш-

ньою справою Росії чи Польщі. Вона є справою світовою, а щонайменш європейською ваги та значення. Тому нею займаються і урядові чинники, що є раді мати відомості про неї, навіть коли вони мають лише приватний характер. Такі відомості старався я постачити в належні руки.

Всім згаданим ділянкам привітавав я в моїй праці в Америці належну увагу і цілий мій час та сили. Вискази чужинців та земляків, що є в курсі моєї праці, кажуть мені вірити, що мої зусилля не пішли на марне. Дальші успіхи української акції на міжнародній полі арені значно від того, в якій мірі американські українці підіпруть морально і матеріально УНРаду. Виразна і тверда постава їх допоможе нашому національно-державному центрові уневажнити ворожі заходи чужинних сил і нерозважні потягнення, які чинять шкоду українській справі.

Зрозуміння, виявлене громадянством і провідними одиницями та центральними установами американського українства до порушених питань, дають мені віру, що праця пророблена дотепер в Америці, не буде знівечена, але продовжена належними способами. Для цього треба лише, щоб слово перейшло в діло.

Покидаючи гостинну землю Вашингтона і повертаючись до Європи, щоб дати звіт з моєї праці УНРаді, вважаю за свій прийнятний обов'язок подякувати на цій місці всім організаціям і особам, які помагали мені в моїй праці. Вірю, що властиво завершити її спільними силами тих, яким лежить на серці доля змороженої, але непоборної України.

Дм. Андрієвський
член і делегат УНРади.

15 лютого 1949 р.
Нью-Йорк.

Українська народна твердиня на американському континенті

(Допищення зі стор. 2-гої).

старіших і модерних способів ведення свого бізнесу, він вступив твердою ногою на таку безпеченеву дорогу, яка відповідала всім вимогам модерного життєвого забезпечення, членських привілеїв та щодо будови такої забезпеченої резерви, яка, з одного боку, забезпечила б членам, що вони будуть назавжди вільні від турбот щодо можливостей якоїнебудь підвищення їх вкладок, як це бувало в минулому, а з другого боку забезпечила теж і Союзові тривалу будучність та світлий розвиток.

І сьогодні, 15 років пізніше, ми можемо тільки ствердити, що ці надії, які ми покладали на дальший розвиток Союзу після переведення згаданого реформи, виправдалися навіть більше, ніж ми тоді сподівалися. Во за цих 15 років членство Союзу зросло з 30,000 до більше як 50,000, а майно збільшилось з трьох на більше як десять мільйонів доларів.

У. Н. Союз закінчив з великим успіхом перше п'ятиріччя нового століття. Маючи за собою довгий пройденний шлях досвіду та поступу, здобутого важкою працею і значними жертвами Союзівих піонерів у першому п'ятидесятиріччі, ми тим самим могли виконувати тепер значно легше й з меншим трудом наші завдання. Та з другого боку, наші обов'язки супроти Союзу, супроти дальшої розбудови нашого громадського життя, а зокрема супроти поневоленого українського народу, не тільки що не зменшилися, але навпаки, вимагають від нас ще більшої напруги, ще більшої праці, ще більших жертв в теперішньому, другому 50-річчю існування нашої організації.

Во перед нами ще даліше нерозв'язана проблема організування до Союзу родженної тут молоді, а що найважливіше, включення її в активні Союзіві ряди відділових та головних урядників.

Во перед нами важливе завдання організації і поширення Союзу в Канаді. Во хоча У. Н. Союз виродив останніх 10 років зробив там значний поступ в своєму розвитку, бо властивий розвиток Союзу в Канаді починається тільки з 1939 року, то все таки навіть і по цих 10 роках праці треба сказати, що в Канаді зроблено ще тільки початки. За цих 10 років Союз об'єднав в своїх рядах ще тільки 4,000 канадських українців, а це є тільки дещо більше як один відсоток,

З РІДНОЇ НИВИ

Вже близько копу літ ходжу по світі, пізнаю життя, а проте годі його забути. А вже українців — своїх рідних — то таки насправду я ще й досі не розкушав як слід!

Бо от пишуть різні історики і неісторики, письменні і неписьменні та різні громадянські діячі, що українці нація плаксива і панахидників, що прибила їх неволя так, що не мають розмаху, затратили бойового духа, не вміють відрізати від зради і т. д.

І переконали мене на 120 відсотків. От приміром пропонував один знавець української душі, щоб зложити до музею всі українські пісні мольових тонацій, а співати тільки веселі "моціні шлягери", щоб веселіше було вмирати. (Не йому, борони Боже, то ж велика страта для України, а тим другим!) І промовив мені, що нібито кат сконав і вже потну мізерію, (писану в диявольському таборі при каганці), зібрав усі сумні пісні (від Гриця почавши, а на заплаканіх стрільцях скінчивши), зв'язав у вузлик, тай вже хотів зробити так, як радир знавець. Та що відіш! До Львівського чи київського музею не приймуть, це ж українська контрреволюція. Празький музей "єдинокровний" розпатроїли, а ньюйорський щойно будеться. І я опинився ні в сих ні в тих. Хіба співати на весело, що нібито кат сконав і вже засяло сонце золоте. Та правду кажучи, кат не хвче конати, хоч і здихавичів як Мошкова тридцятьлітня кобила, а сьогоднішнє українське сонце на червоному небосклоні схоже більше на іржаву бляху, ніж на золоте. Хіба "гейгукувати" в українців бойового духа давними пластовськими піснями, вмовляючи в них, що це нові повстанські. Вибавити мене з клопоту "сзнавці". Кажуть: співайте, друзі, сумно і весело. Нехай пісні спілкують-

ся зі собою, як веселі і радісні хвиляні в нашому житті. А вмирати... Цур йому! Весело чи сумно, а жити хочемо! І маеш бабо, як то кажуть, віз і перевіз. Прийшлося розвазувати в'язанку і знова співати і Гриця і Червону калину і Стрілиця, що плакали. Але моя віра в одного знавця пропала.

Або щодо тих слідів, що то українці ніби лишують за собою. Признаюсь, що я пильно дивився за кожним українцем, як ішов, тай ніяк не міг їх найти. (Не говорю про нашу наймододшу націю). І знова віра в наших знавців-професорів захиталася в мене. І кому тут уже вірити? Але ось на днях вибухла така історія, яка знов переконала мене на 120 відсотків, що український знаний індивідуалізм, широкий розмах і свобододобність не пропали, а живуть, ростуть і процвітають на нашу загальну "радість".

Отже собі в однім величчю мілі свято з нагоди одних роковин, коли то українці сказали собі тверде слово й всім своїм "коханам" сусідам. Свято як свято, з двома промовами, хоромими піснями, сольовіспівами, декламаціями, інсценізаціями і т. д. Одним словом програма бодай на дві години з добрим гаком. Та українці народ терпеливий, витримав і стривав навіть гак. Але свято починається від півгодинного опізнання. (Це вже поза програмою). Тішусь і сумую з того приводу. Тішусь, що українське спізнання скорчилось вже тільки до пів години. А сумую, бо калькулюю собі так: Якщо кожного року спізнання буде скорочуватися на одну хвилину, то за тридцять літ ми готові зачинати тощо, а тим самим готова пропасти наша традиція. А традиція — велика річ.

Та якби там не було, свято нарешті почалося. Але десь у половині програми приступає широким кроком якийсь гро-

ВЕСНА ЗА ПЛЕЧИМА — НОВИЙ ОДИГ ДЛЯ ЖІНКИ ЧИ ДІВЧИН. Коли вже треба видати гроші на весільні жіночі капелюхи і сукні, так пригляньтесь, чи це вам не припаде до вподоби.

мадянин до "святкового комітету" тай з твердим жестом заявляє: Ще й наш чоловік мусить говорити! Мусите дозволити, бо інакше ми всі... (наступає погроза). Бідний "комітет" аж присів зі страху... І поплила третя з ряду мова, як весняна вода через розвалені лотки... Три години з гаком трівав цей вечір. Це так, щоб українцям і американським гостям добре вбилися в тямку українські патріотичні роковини!

І хай мене тепер хтось переконає, що українці стратили розмах. Не повірю. Ніяк не повірю.

М. Коко.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ.

На цілі Конгресового Комітету жертували: Відділ Українського Конгресового Комітету Метрополітальної Округи Дітройт, Міш., \$200; Ліра Американських Горожан Українського Походження з Шікаго, Іл., \$54.87; Григорій Макогін з Нью-Йорку, Н. Й., \$10; Тов. Український Поступовий Клуб, відділ 70 У. Н. Союзу з Джерзі Сіті, Н. Дж., \$10, як вкладка.

грантів сьогодні відносяться ті слова, які були написані в "Свободі" ще 1-го березня 1894 року, один тиждень по оснуванні Союзу: "Вступайте до Союзу, а через Союз дайте пізнати світові, що Ви живі, та що тут в Америці українське народне життя б'є живою струєю". Во саме тепер, коли положення українського народу таке трагічне, як ніколи раніше, коли культура, воля, традиції українського народу топтані важким чоботом москво-комуністичного деспота та з корінем винищувані, коли саме фізичне існування українського народу загрожено, на нас тут в Америці й Канаді спадає тим більший обов'язок боронити цей український нарід, дбати про племіння його культури, традицій, та допомагати йому всіми можливими засобами в його боротьбі за волю і державність. Про благородну ціль, цей невіддільний обов'язок ми сповним краще й успішніше, коли будемо зорганізовані й об'єднані в нашій найстаршій, народній і патріотичній заповідній інституції — в Українському Народному Союзі.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис "Свобода".

Що страшно комуністам?

Бувший військовий представник В. Британії в Москві — Джіффорд Мартель, в англійській пресі, як зовсім приватна особа, висказав свої погляди на те, яка має бути політика західних великодержав у відношенні до комуністичного режиму на сході Європи. За "Українською Думкою" подаємо головні думки статті Мартеля:

"Найбільша проблема сьогоднішнього світу, це проблема, як зупинити Росію, не намагаючись на 'третю' світову війну. Тепер уже добре відомо, що 14 людей в Кремлі носяться з фанатичним наміром поширити своє комуністичне єдиноладство на цілий світ. Очевидно, здійснюючи свій план, вони мусять розпочинати від поярмлення Європи та нашого краю. Коміністи плянують осягнути свою мету методом проникання та холодної війни. І вони тут здобули великі успіхи: значна частина Європи лежить у їх нїг".

"Я подорожував по багатьох частинах Росії, почавши від України — на півдні, до північних областей доволі Архангельська. Куди ж я тільки прибував, усюди зустрічав прихильних людей, таких самих, як зустрічаються в усіх інших краях світу. Подібно я спостерігав у великій більшості людей значне невдоволення палівною комуністичною диктатурою. Я бачив також групи невіддільників в різних частинах Росії. Недолу, що малювалася на їх обличчях, годі й описати".

"Наша лінія діяння ясна: ми маємо право розбудовувати нашу силу в готуванні до третьої світової війни, співпрацюючи з Америкою і закінчивши державами. Але нема правдоподібності, що акція по тій лінії відтягне Росію від боротьби за її фанатичну справу, принаймні так довго, як довго край дає підтримку комуністичним вождям. Коли третя війна вибухне, скажемо, за 5 років, ми можемо бути певні нашої перемоги; при умові належної підготовки до війни. Все таки ця перемога буде окуплена ціною страшного знищення світу".

"Говорять, що ми самі в близькому майбутньому, поки Росія не має атомової бомби, повинні нападати на Росію. Ми мали б це зробити, наносячи найперше повне знищення російській індустрії та нафтаному промислові. Але чи саме це не закріпило б росіян при постанові підтримувати комуністів в батьківщині? Вони, яку комуністи проголосять проти нас з хвилиною вибуху конфлікту?"

"Нема причин думати, що нема шляху для уникнення третьої світової війни. Ми маємо за завдання відібрати комуністичній партії підтримку російського народу. Це завдання складалося б з двох

частин. Поперше, при допомозі кожної форми правдивої пропаганди вияснити росіянам, що їх країна не є загрожена жодною стороною державою, під умовою, що комуністи припинять свої погрози решті світу".

"Все ж не можна сподіватися, що одним поширюванням правди можна буде допомогти народові скинути тяжкий і нелюбий режим комуністів. Друга частина нашого завдання буде полягати в чинній допомозі для осягнення мети змагання".

"Російський народ буде потребувати проводу в цій країні. Деякі країни за залізною заслоною вимагатимуть військової допомоги від Заходу, щоб відвоювати свою волю. Щоб дати таку поміч, ми знову таки будемо потребувати армії. В Росії мусять створитися рухи спротиву комуністичним провідникам".

"Такі рухи вже тепер видні в багатьох місцях. Нам треба виготовити цілу програму і обдумати тактику ведення холодної війни. Це буде тільки те, чим займатимуться Росія від кінця війни у відношенні до решти світу".

"Наші висновки зовсім ясні: першість у наших заходах мусить мати праця над поширенням правди серед російського народу, цієї правди, що уможливила б народові скинути панування комуністів. Очевидно, незалежно від цього основним для нас буде зміцнювати наші збройні сили на випадок, коли б наша праця підвала. Тільки під умовою розвалення комуністичного ладу, ми можемо уникнути жахливого знищення від третьої світової війни. Уникнути війни — це найважливіше завдання, перед яким стоїть сьогоднішній світ".

ДУРІЙКА "ПЕРШЕНСТВА" В СОВЕТАХ

Лондон, 21 лютого. (ЮП) — Советське фашистсько-червоне радіо тепер кожного дня вмовляє в світ "першенство" Советів в поодиноких галузях розвитку. Після тверджен, що росіяни "перші" винайшли радіо, електричну лампу та інше, тепер це радіо твердить, що Совети "перші"... бомбардували Берлін. На ділі жодна дитина знає, що на Берлін сипався град британських бомб ще тоді, як Сталін з Гітлером брудершафт запивали та снували спільні плани на підбій і загладу світу.

ВСТАВАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮОНОВОГО МАСТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

ЩЕ МАЄМО ТІЛЬКИ КІЛЬКА ДЕСЯТОК ПРИМІРНИКІВ

КАЛЕНДАРЯ-АЛЬМАНАХА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Календар має 224 сторін друку і містить багато оригінального, цікавого, вартісного, інформативного матеріалу з різних ділянок американського й українського життя. Коштує всього \$1. Замовляйте негайно, висилаючи належитість на таку адресу:

"СВОБОДА"

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

ЗАХОДОМ ПОСТУПОВОГО ГУРТКА „ВІЛЬНА ГРОМАДА" В РАЧЕСТЕР, Н. Й.

— буде відігране —
НА СЦЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
831 Joseph Avenue
ПРЕДСТАВЛЕННЯ
„ПОШИЛИСЯ В ДУРНІ"
цікава і гарна комедія-оперетка на 3 дії
В СУБОТУ, 26. ЛЮТОГО 1949
Початок в годині 8. вечір. Вступ 50¢
Приходьте самі і запросіть своїх знайомих.
Вільна Громада.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Коляда на скитальників.

В часі наших Різдвяних Свят члени і членкині місцевого Допомогового Комітету ходили з колядою по хатах, як і минулих років.

Наш давній звичай ще задержався серед нашої громади і є певні дані надіятися, що він задержиться тут ще довгі роки, а радше доти, доки у громаді буде своя церква; свої, світські організації, цілоденна школа під проводом Преч. Сестер Службниць та Організація Українського Американського Клубу зі своїм величавим Народним Домом, який тепер у сталі перебудови для ужитку ширшого громадянства і його організаційних потреб.

При відвідинях з колядою завважається вже деякі зміни у святкуванні Різдва, хоча вони ще не такі наглядні, як у деяких інших громадах, про які довідаємося з певних джерел.

Деякі родини святкують теж латинське Різдво задля своїх дітей, що подружжися з американцями чи американками. Значить святкують і одні і друге. Наша свідоміша молодіж теж держиться віри і звичаїв своїх батьків-емігрантів.

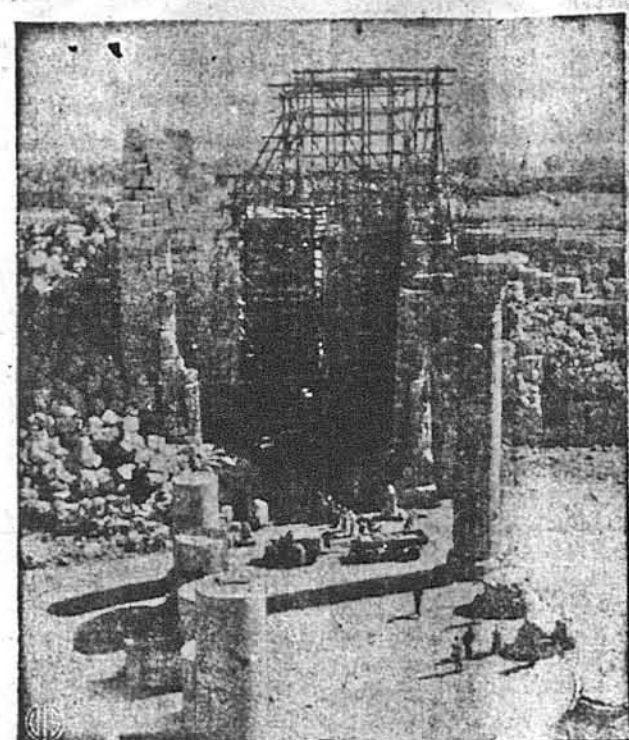
Під оглядом матеріальним наші люди назагал мають добре. В їхніх хатах видно добробут: декоровані кімнати, тверда підлога, модерне устаткування та ще й прикрашені різними вишивками. Це все та ще в додатку з чистотою говорять самі за себе та наповняють серце радістю, що ті, колись бідні емігранти, дорівнюють нині давнім американським жителям, а під моральним оглядом часом ще й їх перевищують. Рочестерська хроніка не записала ще каригідного винку або неморальності, завязаних з українською громадою.

Отся дбайливість і працьовитість зродили свої плоди. Одного треба б побажати ще рочестерській громаді, а це: більшого розгону і витривалості в організаційній площині, та не втратити „з поля бою“ тоді, коли треба довершити малих чи великих чинів. І тут необхідно було би теж згадати про наш Допомоговий Комітет, що вже має за собою четвертий рік свого існування, яке завдячує підтримці усіх, місцевих організацій, їхнім делегатам і делегаткам та поодиноким громадянам-прихильникам. Бажаним є — а то й konieczним, — щоби Комітет далі ще працював так, як дотепер вложив свою частину до 300 тисячного фонду, наміченого Централю в Філадельфії. Тому проситься всі організації прислати своїх делегаток і делегатів, щоби далі продовжували працю. З них треба буде вибрати нових урядників, даючи минулорічним нагоду

відпочити. Також проситься нових імігрантів приходити на збори частіше та діяти спільними силами для добра тих, які даліше мучаться по діпівських таборах і ждуть нашої, всебічної помочі.

Колядувати ходили: Р. Гладун, Марія і Волод. Чорненські, Н. Гуран, Д. Гуран, М. Шеремета, В. Шеремета, д-р В. Жовнірович, А. Задорецький, В. Грапковський, І. Деркач, Я. Півторак, В. Нижний, В. Іванський, І. Цимбалістий, І. Бандура, В. Луців і Р. Пристай.

Жертвували: Молодечє Сестрицтво Св. Анни \$24.08; по \$10: д-р Ст. Сукованченко, Шеремас енд Кол Компані; Д. Матковський \$6; по \$5: М. Пічак, Анна Пічак, Український Американський Клуб, Соня Демкович, Ф. Міхаел, А. Мендик, В. Андрій, Тов. Запорозька Січ, Укр. Клуб на Вест Сайд, І. Манець, Д. Господарик, М. Костів, Бр. Св. Йосафата, від 217, Сестрицтво Пресв. Богородиці, від 36; Т. Якимович \$4; по \$3: о. Я. Габро, Софія Бандура, д-р Вол. Жовнірович, мтр. В. Чорненський, Ф. Чудак, А. Бабій, Г. Федчишин, М. Мазуркевич, І. Лялька, С. Панчишин; по \$: Р. Гладун, І. Деркач, П. Крик, В. Шеремета, І. Свєрида, Я. Дмитрів, І. Тербушка, М. Пукіш, К. Гришак, П. Гранковський, В. Паньків, М. Гришак, К. Андрусів, І. Плекан, Н. Дашкевич, М. Башук, М. Дмитрів, Т. Шуркот, К. Сорохтей, В. Британ, А. Росоловський, С. Свєрида, Я. Гурула, А. Ракович, Т. Песко, С. Войціховська, І. Гранковський, Н. Швець, Н. Гарасимчук, Н. Голлова, А. Климів, М. Крик, Ю. Залицький, М. Василішин, К. Шевчук, О. Лаврів, Р. Смолюська, М. Воляк, О. Корольчук, І. Качмар, Н. Петрів, В. Гранковський, А. Задорецький, І. Лудисин, Н. Шеремета, Д. Белець, С. Гаврилюк, І. Булавинець, Ю. Ляняк, І. Питулей, І. Судима, С. Пригода, К. Гуран, І. Гуран, І. Цимбалістий, П. Гарасимчук, М. Рудий, П. Чорнопиский, Н. Мазурчак, В. Воробець, О. Залицький, М. Плята, Т. Голод, А. Іванів, П. Песко, М. Струтинська, В. Бабій, В. Пукіш, С. Ходак, М. Швець, Р. Кушник, М. Сокоільський, В. Пригода, П. Паснак, В. Гричук; по \$1: Я. Півторак, І. Тиханович, М. Гук, П. Гранковський, О. Сорохтей, М. Гриняк, М. Синагурський, І. Кубарич, Д. Добровольський, М. Леткий, Г. Кулик, Ф. Слівінський, І. Попівний, Н. Булавинець, І. Риткович, С. Булавинець, А. Ляняк, О. Юхимчук, Рей Маркет, І. Войтович, К. Гнатів, Р. Пристай, К. Крук, В. Мишук, І. Фільчук, І. Швець, Т. Озарів, А. Маріно, С. Борис, Т. Кубарич, М. Родак, С. Данилишин, Н. Плекан, П. Заяць, В. Попович, Я. Тимків, К. Дума, В. Клодінський, Д. Рибак, Ч. Тома, М. Онуфрик, М. Орхитко, С. Микільський, Н. Луцишин, М. Климів, П. Дорофей, С. Шкапів, Д. Кищенко, Г. Ткачук, В. Бялецький, С. Пастернак, М. Федоришин, І. Луців, А. Гриняк, М. Тиркулич, М. Гриняк.

ВІДГРЕБУЮТЬ СТАРИНУ 3-ПЕРЕД 400 РОКІВ. — Перед нами картина, знята в Єгипті, що представляє відбудову старинної святині Амона, що її побудовано тому чотири тисячі років в Карнак (Єгипет). Сотні робітників зайняті при цій відбудові, яку ведуть знавці старовини під наглядом єгипетського уряду. Праця потриває яких 25 років.

то, І. Пукіш, І. Кордунський, С. Соколовський, С. Пухір, М. Дорофей, А. Черевата, А. Скробач, Д. Павлюк, М. Кісіаль, В. Біловус, А. Декер. — Разом з коляди зібрано \$376.08; з каси доложено \$68.92; разом призначено до висилки \$445. — Вислано до Допомогового Комітету в Філадельфії \$400; до Українського Католицького Комітету у Стемфорда \$25; на пакунки для скитальників \$20. — Разом виплачено у люті \$445.

Детайлічний фінансовий звіт буде проголошений пізніше.

Коли б ще хто з громадян чи організацій хотів дещо додати до коляди, то проситься зголоситися до касієра Допомогового Комітету.

Р. Пристай, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Святотичний Концерт у 30-річчя Злуки Українських Земель.

Заходом Філії Українського Конгресового Комітету уряджено дні 30 січня 1949 Святотичний Концерт.

На програму концерту зложилось: отворення свята, хорів та сольові виступи, вступне слово і реферат, деклямація та кінецьне слово.

Свято отворив голова Філії УКК п. М. Шустакевич короткою, річовою й відповідною до хвилі промовою. Після промови виступив Укр. Нац. Хор „Думка“ під мистецьким проводом п. Атаманя. Це перший виступ цього хору після більш як одnorічної перерви. Перерва свою працю хор з причини недури диригента п. Атаманя. Але на добру славу і мистецьке виконання кожної пісні нічим не вплинула і так довга перерва.

На особливу увагу і признання заслуговують сольові партії п-ни Т. Шайдак і П. Золти на ті пісні „Молитва“ з о-пери „Запорожець за Дунаєм“. У доброму й бездоганному ви-

Нові імігранти

Українці, які приїжджають кораблем „Марін Тайгер“ до порту Нью Йорк 25. лютого 1949, старанням Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Філадельфії:

Варан Текля; Вейба Микола, Ольга; Бекерський Іван, Оксана, Ігор, Надя; Вілоскір Леон, Наталія, Зенон; Войдуй Іван, Марія, Петро, Люба; Бумба Леон, Марія; Чаплій Василь, Ольга; Чмир Микола; Коваль Анна, Осип; Кожух Володимир; Лепкий Леон, Софія; Лобур Павло, Наталія, Тарас; Них Петро, Ірина; Павлик Теофіл, Теодозія; Пирська Анастасія; Васильків Василь; Бабач Петро, Надя, Зеніда, Володимир; Вильовський Михайло, Іванна, Мисослава, Богдан; Храпка Теодор, Анна, Ярослава, Василь; Грамляк Дмитро; Гапа Дмитро; Гаргай Василь, Марія, Михай-

ло; Григун Микола, Любомира; Кассель Максим; Криса Юрко, Стефанія; Сливар Василь, Микола, Михайло, Юрій; Дауль Павло.

ТОРТУРИ В СОВЕТСЬКІЙ ЗОНІ НІМЕЧЧИН.

Берлін, 21 лютого. — В американському секторі Берліна вчора відбулося масові зібрання німців, на якому були:

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ІПКАГО, БОРНСАЙД, ІЛЛ. — Повідомляємо членів Тов. Тараса Шевченка, від 176, що річні збори відбулись в неїдлю, 27. лютого, тої в годині 2. пополудні, в церковній галі. Обов'язком членів є прийти хоч раз на рік на збори, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір уряду. — В. Зеліка, предс.; П. Бабак, секр.

ДІРБОРН, МІШ. — Річні збори У. Н. Союзу, від 141, відбулись в неїдлю, 27. лютого, в годині 3. пополудні, під ч. 6135 Kenilworth St. Всі члени обов'язково повинні взяти участь, бо буде вибір уряду і інші важні справи до полагодження. — Іван Даско, предс.; А. Якіма, секр.

АКРОН, О. — The newly elected officers of U.N.A. Branch 18 for the year 1949 are as follows: Walter Mackey, Pres.; Jennie Pulk, Vice-Pres.; Dorothy Duda, Rec. Sec.; Olga Zepko, Fin. Sec.; Dorothy Sudomir, Treas. — Dorothy Duda, Rec. Sec'y.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 4. лютого 1949 року померла в 59. році життя

МАРІЯ КУРНА,

члениця Тов. Рогатинщина, від 386 У. Н. Союзу в Півбулурі, Па. Покинула походила з роду Бекіш, зі села Деминова, пов. Рогатин, Зах. Україна. Пошилила в світку мужа Теодора, сина Василя, дочку Юлію, зати 2 синів та брата Івана Бекіш і сестру Анастасію Шенечка.

Похорон відбувся 8. лютого з церкви св. Івана Христителя. — В. Ян П.

І. Слободян, секр.

Дня 14. лютого 1949 року помер у 58. році життя

СІЛВЕСТЕР КАПУСТИНСЬКИЙ

член Тов. Союз, від 336 У. Н. Союзу в Каліленді, О. Покиняла походила з с. Воєсько, пов. Сяпів, Зах. Україна. Пошилила жену, дві дочки, три сини і 8 внуки.

Похорон відбувся з погребеного закладення Гур. катол. церкви св. Петра й Павла при участі родини й членів Тов. Союз. — В. Ян П.

Г. Кієль, секр.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ПОШУКУВАННЯ

ЮРІЯ НЕКЛЕВУ, котрий походить зі села Кустин, пов. Радехів, Галичина, що виїхав до Америки перед першою світ. війною і має бн жити в Піаго, пошукує його сестриць, сина й сестру Хліма, ЯРОСЛАВА ГУМЕНЮКА, котрий є в Канаді. Хто знає про него, або він самі, хай напишуть на адресу:

JAROSLAW HUMENIUK
544 Parliament St.,
Sault Ste Marie, Ontario, Canada.

РОДИНІ ПОКОБІЛИХ: МАРІ, АННІ, ІВАНА І ЗОФІ,

що перебувають в Америці, пошукує **АННА ГОНТА**, завулка КЗЗІ-МА, дошка Івана й Зофії, з Хвато-ва, пов. Золочів, котра перебуває на скитальщині в Німеччині. Хто знає про них, або вони самі, хай напишуть на адресу:

ANNA GONTA-KUSZMA
Jagerkasene, Black V/42
in Mittenwald
Germany, U. S. Zone

Професійні Оголошення

Dr. S. CHEDNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острів в догосчасі негути чоловіків жінок Шкірні, Х-Рай, Розаутта жінку без операції. Перевозимо з чалю крони для супружних дозвола. Офісові години: В будні 10-7 Р. М. В неїдлю: 11-1 Р. П.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. АПОСТОЛІВ ПЕТРА й ПАВЛА В БОТЛЕР, ПА.

— пошукує —

ДЯНО-ВЧИТЕЛЯ

Платня згідно з умовою. Зголо-шені пресмо сати на адресу:

ST. PETER & PAUL UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
P. O. Box 86, Butler, Pa.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

МІД — НАЙЛІПША ПОЖИВА! ХТО МІД ШО ДНІ СПОЖИВАЄ, ЧУДОВЕ ПОЛІПШЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВІДЧУВАЄ. Найліпший мід гречаний (з гречаної пшени). Ціна \$1.75 за 5 фунтів, з пересилкою 25 ц. 61-йше. Пшениця.

Comfortably air-conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
891 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
East 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
архидиак погребний по \$150
ціна так низький як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th St., NEW YORK CITY.
Disfigured funerals as low as \$100.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕНА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається погребом в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MEltrom 8-0978

ДИРИГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ДО ВІДОМА!

Вийшли друком в Європі, прекрасні видані нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАВРОНСЬКОГО
Кольорова заголовна сторінка арт. Милора ЕДВАРДА КОЗАКА:

- 1) Шумилице, пісня з Бод 25 ц.
- 2) Вдоволице, пісня з Лемківщини 25 ц.
- 3) Питалася дівчинонька, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні 25 ц.
- 4) Дунаю-Дунаю, найстаріший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні 33 ц.
- 5,6) Та туман, ой у полі, дві пісні з Боднів 40 ц.
- 7,8) Чече вода, Милеико моя, дві пісні з диних укр. переселенців між югослов'янами 50 ц.

Ці ноти є на продаж у нашій книгарні. Виславимо їх за попередньої одержанням заплати.

СВОБОДА BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 2037. Джена відкидає пропозиції.

1-2037-

TIKAR'S WILD STRUGGLES SUBSIDED. REDZIK BROUGHT FORTH A HANDFUL OF MONEY.

"I'VE BEEN WATCHING YOUR ACT DEVELOP WHILE THIS CUB GREW UP," HE SAID INGRATIATINGLY. "BRING HIM BACK TO CIVILIZATION WITH ME AND I WILL PAY YOU WELL."

DISDAINFULLY JANE KNOCKED THE MONEY INTO THE AIR AND IT FLUTTERED DOWN LIKE AUTUMN LEAVES.

WITH A CRY OF ANGUISH THE MONEY-MAD REDZIK LEAPED AFTER IT.

Дика боротьба Тікара устала. Тоді Редзік виніс повну жменю гроша.

„Я бачив, як ти вправляла того левика ще з малого“ — сказав він лагідно. — „Завези його до цивілізованого краю разом зо мною, а я тобі добре заплачу!“

З погордою підкинула Джена гроші в повітря і вони розсипались як осіннє листя.

З острахом і окликом скупаря Редзік кинувся збирати гроші.